

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, KOVAS — MARCH 20, 1987

Nr. 55

„LKB Kronika“ Nr. 71

Eina nuo 1972 metų. Perskaitę duok kitam! Jei gali, padaugink! Numeris skiriamas mylimam Tautos Ganytojui tremti-

nui J. E. vysk. Julijonui Steponavičiui, 1986 metais šventusiam 25 m. tremties, 50 m. kunigystės ir 75 m. amžiaus jubiliejus.

Pop. Jonas Paulius II ir lietuvių tauta sveikina vysk. Julijoną Steponavičių

Garbingam Broliui Julijonui Steponavičiui, tituliniam Antarados vyskupui.

1980 metais, minėdamas tavo 25 metų vyskupystės šventimų sukaktį, pasiūniau tau, Garbingasis Broli, kupiną palankumo ir meilės laišką, kuriame trumpai prisiminėme tavo nueitą vyskupystės kelią, išryškino tavo veiklą ir tarsi giesme džiugiai pašlovinome. Tavo ganytojiškas uolumas, tavo drąsa, tvirtumas negandose buvo tokie, kad tavo pagerbimas teisingai gali būti palygintas su apaštaliu dorybėmis, kurių garbingume dalyvauji. Ta proga kartu su mumis tavo pagerbė ne tik tavo ganymieji, kuriais nuolat rūpiniesi, bet ir visa Bažnyčia, kuri su liūdnais liūdi ir su besidžiaugiančiais džiaugiasi.

Bet štai, Garbingasis Broli, jau artinasi kitas tau ir visiems — tave mylinčioms malonus įvykis: tavo kunigystės penkiasdešimties metų sukaktis, kuri yra tavo turimos vyskupystės pradžia ir šaknis. Iš tikrųjų laiminga diena, nes tą dieną Dievas išsirinko tave iš daugybės žmonių kunigu pagal Jo Širdį, išskyrė tave iš kitų lyg ostiją, kad aukotumės kartu su Jo Sūnumi, ir tą dieną paskyrė tave ištikimiausiu savo tarnu, o tu pagaliau pasieki tokį garbingumą kaip tas, kuris

naudojasi Kristaus kunigystės suteiktomis galiomis. Nuo tos dienos tu, Garbingasis Broli, Bažnyčios vardu bėrei Dievo žodžio sklėdą, kuri visada nešė gerų vaisių dangui; atnašaudavai Šv. Mišių auką, gelbėdavai nuo amžinojo pasmerkimo sielas, iškeliavai į amžinybę ir esančias išganymo pavojuose, stiprinamas jas dieviškais malonėmis. Visuomet gi tu rūpinaisi tikintisiais kaip tėvas savo vaikais, pasiaukojančiais siekdamas kelti Dievo garbę, rūpindamasis, kad būtų laikomasi Bažnyčios nuostatų, stengdamasis padėti vargšams, kruopščiai mokydamas tikintiąją liaudį, stiprinamas tikėjimą ir apgindamas nuo gresiančių pavojų.

Kai 1955 metais tavo kunigystė praturtėjo vyskupystės šventimais, tada kunigystės pilnatvė dar labiau padėjo augti toms dorybėms tavo sieloje, tarsi tavo kunigystė būtų apimta malonės liepsnų. Tavo siela, kurią šv. Dvasia pašventė sau šventove, tapo krikščionių tikėjimui saugoti tvirtove, kurios negali sugriauti jokie vėjai, jokios audros, jokios negandos. Tokiu būdu, Garbingasis Broli, tikintiesiems tapai vėliava, po kuria jie rikiuojasi, o netikintiesiems — nerimu. (Bus daugiau)

Senatas už laisvės kovotojus

Washingtonas. — Senatas trečiadienį nubalsavo, kad 40 mil. dol. būtų išmokėta militarinė Nikaragvos kovotojų pagalba. Tai psichologinis prezidento Reagano laimėjimas. Už paramą kontrastams balsavo 52 senatoriai, o prieš paramą 48. Tai nėra stiprus laimėjimas ir ateišyje prašoma paramai gali susidaryti nemaža kliūtis. Po balsavimo prezidentas skambino sen. Dole ir padėjo už pastangas. Šis 40 mil. dol. yra paskutinis mokėjimas iš paskirtųjų 100 mil. praėjusiais metais.

34 respublikonų senatorius palaikė 14 demokratų senatorių. 40 demokratų ir 8 respublikonai senatoriai balsavo prieš Nikaragvos kovotojų rėmimą. Illinois demokratas sen. Alan Dixon balsavo už laisvės kovotojų paramą, o sen. demokratas Paul Simon prieš tokią paramą.

Senatorių diskusijos

Idomu, kad Senato daugumos vadas, kai įvyko balsavimas, Robert Byrd, tuoj pat pasiūlė rezoliuciją, kad tas išmokėjimas būtų nuleistas 6 mėnesius. Neaišku, ar tai jam pavyks padaryti. Jis sako, kad šis balsavimas nėra administracijos laimėjimas tam kursui, kurį veda Centro Amerikoje. Prieš balsavimą, senatoriai kelias valandas diskutavo savo tarpe, ar padėti kontrastams kovotojams.

Kitų senatorių pasisakymai

Šiuose debatuose kalbėdamas sen. Jesse Helms pasakė: „Šiandien klausimas prieš mus labai aiškus. Ar Amerikos Kongresas padės Nikaragvos laisvės kovotojams, ar Amerikos Kongresas leis Sovietų Sąjungai užimti centrinę Ameriką“.

Sen. Edward Kennedy: „Reagano administracija bando padėti sukčiams ir dabar atrodo nori nuversti sandinistus. Irano skandalas turi būti įspėjimas kiekvienam senatoriui, kad tai yra nemoralinė pagalba“.

Sen. Paul Simon iš Illinois: „Pagrindinis klausimas yra, ar Amerikos reikalas versti vyriausybes, kurių mes nemėgstame?“

Prezidentas R. Reaganas, kalbėdamas prekybininkų atstovams, pasakė, kad nėra reikalo kelti mokesčius, kad būtų subalansuotas biudžetas, kaip siūlo kai kurie demokratai. Tokį pasiūlymą yra padaręs Atstovų rūmų speakeris Jim Wright. Šalia matyti Baltųjų rūmų štabo viršininkas Howard H. Baker, Jr.

Vokietija žvelgia Rytų pusėn

Bona. — Praėjusią savaitę kontaktai tarp Rytų ir Vakarų Vokietijai labai padidėjo. Taip pat paaiškėjo, kad Gorbaciovus nori laimėti Bonos sutikimą, kad pritarėtų sovietų pasiūlymui išvesti visas vidutinio nuotolio raketas iš Europos.

Vakarų diplomatai Bonoje sako, kad kancleris Helmut Kohl nori pralaužti ledus su Rytų Vokietija. Kito užsienio reikalų sritys jam šiuo metu esančios mažiau įdomios. Maskvos ir Rytų Berlyno ėjimai sudomino kanclerį.

Kvietimas merui

Gi Amerikos, Prancūzijos ir Britanijos oficialūs asmenys labai susidomėjo Rytų Vokietijos komunistų lyderio kvietimu Vakarų Berlyno merui Eberhard Diepge, krikščioniui demokratui, dalyvauti iškilinėse spalio mėnesį Rytų Berlyne. Sąjungininkai mano, kad Diepge dalyvavimas 750 metų šventėje nuo Berlyno įkūrimo, būtų pripažinimas Rytų Berlyno kaip sostinės Rytų Vokietijai.

Diplomatų nuomone, kancleris yra labai neišsiojęs būklėje, kur žmonės improvizuoja ir daugelį dalykų gali būti klaidingai suprasti. Rytai žaidžia tam tikrą žaidimą, gundydami Boną, tad būtų šaltam ir disciplinuotam šiuo atveju yra labai sunku.

Susitikimas Leipzige

Vakarų Berlyno meras Diepge kartu su kitais vakariečių vadais šią savaitę Leipzigo parodoje susitinka su Honecker. Kiti žymūs vokiečiai yra Ekonomijos ministeris Martin Bangemann, Lothar Spaeth, Baden Wuertembergo premjeras ir Bavarijos premjeras J. Strauss.

Strauss, kuris norėjo geresnių ekonominių ryšių su Rytų Vokietija, sako, kad Vak. Berlynas negali tapti atpirkimo dalyku. Vak. Berlyno meras pakvietė Honecker atvykti į Vakarų Berlyną 750 m. minėjimą, kuris bus balandžio 30 d. Šiam minėjimui vadovauja kancleris Kohl ir Vak. Vokietijos prezidentas Richard von Weizsaecker. Pirmant šį pakvietimą, bus laikoma Vakarų Berlyno pripažinimu Federalinei Vokietijos respublikai, ko anksčiau niekada nebuvo.

Rytų Berlyno reikalų analizatoriai sako, kad Gorbaciovus davė Honecker žalias šviesas pradėti geresnių ryšių su Vak. Vokietija.

Kanclerio kalba parlamente

Šį trečiadienį kancleris Kohl kalbėjo Bundestage ir dviejų su puse valandų kalboje išdėstė savo keturių metų valdymo planus ir pabrėžė, kad ryšiai su Maskva užims pagrindinę vietą, jog būtų sudarytos sąlygos geresniam bendradarbiavimui. Jo vyriausybė gerins ir stiprins politinius, humanitarinius ir technologinius ryšius. Dar daugiau, Kohl kalbėjo, ekonominiai ryšiai yra pagrindinis elementas Bonos ir Maskvos santykiuose, įskaitant Varšuvos pakto šalis.

Reikalauja laisvės politiniams kaliniams

„Generalinis sekretorius Gorbaciovus kalba apie naujas mintis tarpautiniuose santykiuose. Mes tikime jo žodžiu. Jei jo politika ves prie geresnių susipratimo, didesnio kooperavimo ir duos konkrečių

TRUMPAI IŠ VISUR

— Suomijoje valdančioji socialdemokrati partija įvykusiose rinkimuose pralaimėjo konservatoriams, kurie turės sudaryti naują vyriausybę.

— Maskvoje leidžiamą dienraštį Pravdą satelito pagalba yra galima aštuonias valandas anksčiau skaityti Washingtone, negu pačiame Kremliuje. Dienraščio kopija čia gaunama ir atspausdinama tie šeši puslapiai technologijos pagalba. Aštuonių valandų skirtumas tai leidžia padaryti.

— Bostone Massachusetts gubernatoriaus Michael Dukakis paskelbė, kad jis davė sutikimą suformuoti rinkiminį komitetą, kuris pradėtų propaguoti jo kandidatūrą demokratų sąrašė ir prezidentus. Dukakis sako, kad jis turi daug energijos vesti rinkimus, valdyti kraštą ir pakankamai patyrimo vadovauti vyriausybei. „Su jūsų pagalba ir jūsų maldomis greitai imigrantų sūnus Mike Dukakis pavardė gali būti sekantis Amerikos prezidentas“, sakė jis. Savo valstijoje jis buvo išrinktas trečią kartą gubernatoriaus postui 67% dauguma.

— Kaunas yra Kaunas — tokiu pavadinimu ok. Lietuvoje susuktas dokumentinis filmas. Filmo režisierius yra V. Pupauskas. Tai yra trijų dalių pasakojimas apie Kauną ir jo istoriją.

rezultatų nusiginklavimo ir ginklų kontrolės problemose, mes priimsime tai“, kalbėjo kancleris. Bet kancleris pabrėžė, kad viskas priklauso nuo žmogaus teisių įgyvendinimo. „Mes laikomės savo reikalavimų, kad visi politiniai kaliniai būtų paleisti. Mes tikime, kad nauji sovietų emigracijos įstatymai bus pagaliau sušvelninti, kad tiek ilgai išskirtos šeimos galėtų vėl susijungti“.

Vokietijos kancleris Helmut Kohl.

Stiprūs ryšiai su Amerika

Vokiečių ir sovietų santykiai atšalo, kai praėjusį lapkritį kancleris Kohl palygino Gorbaciovą viešus pareiškimus kaip nacių propagandos šefo Goebelo. Tada Kremlius tiek užsigavo, kad atsaukė sutartą pasirašyti branduolinių energijos bendradarbiavimo tarp Sovietų Sąjungos ir Vak. Vokietijos.

Kanclerio kita kalbos dalis lietė vidaus reikalus. Be to, jis užkomentavo Vokietijos centrinę vietą NATO sąjungoje ir draugiškus ryšius su Amerika. Jis sutinka su prez. Reagano siūlymu eliminuoti vidutinio nuotolio raketas ir palikti 100 su atominiiais užtaisais kitur.

Milijonai iraniečiams, kurie padeda grobikams

Išpirkimo mokesčiai

Washington. — Keli milijonai dolerių, kurie buvo gauti iš parduotųjų ginklų pelno, buvo išmokėti iraniečių grupei, kuri finansuoja grobikų Libanę, kaip praneša Amerikos oficialūs pareigūnai ir turi kontaktus su vidurinio rango iraniečiais. Tie išmokėjimai, kurie buvo atlikti pirklio Manucher Ghorbanifar, buvo ne tik už ginklus, bet dalis tų pinigų buvo išmokėti už paleidimą pagrobtojų, sako amerikiečiai pareigūnai.

Milijonai teroristams?

Ghorbanifaro artimieji šį mokėjimą vadina „ransom“, o amerikiečiai vadina mokesčiais už patarnavimus. Taigi, gavo pinigų už tas išlaidas, kurias turi mokėti teroristai, kad išlaikytų pagrobtuosius. Pagal apklaustuosius

Nelaimė Šiaurės jūroje

Zeebrugge. — Didelė katastrofa įvyko Šiaurės jūroje netoli nuo Lamanšo sąsiaurio, vos už maždaug vieno kilometro nuo Belgijos Zeebrugge uosto nuskendo Anglijos kryptimi kiti tik išplaukęs didelis keleivinis ir automobilis keltas. Katastrofos priežastis dar nėra nustatyta. Pagal turimas informacijas keltė buvo iš viso apie 540 keleivių ir įgulos narių iš kurių apie trys šimtai buvo išgelbėti, apie 30 žmonių iš jūros buvo ištraukti jau negyvi, taigi, dingusių yra daugiau negu du šimtai. Manoma, kad dauguma jų liko nuskenusiam keltė. Tai didžiausia laivo katastrofa Šiaurės jūroje paskutinių dešimtmečių laikotarpyje ir pirmoji nuo to, kai pradėjo kursuoti keltai Lamanšo sąsiauryje.

— Chicagoje pigių butų administracija, kuri prarado 7 mil. dol. iš federalinės valdžios todėl, kad neužpildė laiku reikalingų formų, dabar vėl prašo iš federalinės vyriausybės 425 mil. dol. tų namų pataisymui.

— Chicagoje miesto kontrolierius Ronald Picur, verčiamas spaudos ir tų kandidatų, kurie kandidatuoja į mero postą, paskelbė viešai revizorių pranešimą, iš kurio aišku, kad miestas neturi aiškiai pateisinamų dokumentų keliems šimtams milijonų dolerių išlaidoms pateisinti. Revizoriai yra Coopers & Lybrand firma.

— Walter Polovchak, kuris su savo tėvais atvyko iš Ukrainos prieš 7 metus ir pasiliko Amerikoje, nors jo tėvai sugrįžo į Sovietų Sąjungą, buvo iki šiol Illinois valstijos globoje. Dabar, kai jam suėjo 19 metų, tos sankcijos panaikintos. Jis šiuo metu studijuoja kolegijoje ir dirba viešosios komunikacijos įstaigoje. 1985 m. gavo JAV pilietybę ir užsiregistravo į kariuomenę, sakydamas, kad jis yra pasiruošęs kovoti už Ameriką.

— Europoje Bendrajai rinkai priklausančios valstybės turėjo už parduotas prekes apie 6 bil. pelno. Amerikoje šioje prekyboje yra 140 bil. dol. deficitas.

amerikiečius ir Ghorbanifaro bendradarbius Amerikoje ir Europoje, du ar trys milijonai dolerių iš sumokėtų už ginklų pinigų buvo Ghorbanifaro įnešti į šveicarų banką Pasaulinės Islamų organizacijos pavadinimo sąskaiton. Ši iraniečių organizacija padeda organizuoti ir finansuoti teroristų grupes, įskaitant ir Dievo partiją bei šiuų grupę, kuri atsakinga už daugelį pagrobimų.

Politinės dovanos

Kiti mokėjimai, pagal patį pirkli Ghorbanifar, buvo kaip politinės dovanos Irano vadams, kaip pavyzdžiui Hashemi Rafsanjani, kuris yra Irano parlamento speakeris, ir jo šeimai. Jam ši politinė dovana buvo 6 mil. dol. Iš viso Ghorbanifaro išmokėta įvairiems Irano pareigūnams apie 10 mil. dol. Ghorbanifaro advokatas Stuart Pierson sako, kad dar nėra atėjęs laikas apie tai kalbėti viešai.

Šiuo metu dar per anksti sakyti, kad ir kai kurie amerikiečiai žinojo apie Ghorbanifaro daromus išmokėjimus, tačiau Tower komitetas pažymi savo pranešime, kad kai kurie oficialūs pareigūnai turėjo žinoti apie išmokėjimus Irano asmenims. Niekada anksčiau nebuvo atskleista, kad išmokėjimai buvo padaryti grobikams, kurie turi pagrobę amerikiečius.

Laiškas prezidentui

Washington Post rašo, kad Ghorbanifar pasiuntė laišką prez. Reaganui po to, kai iškilni ginklų afera viešumon, kad nemaža suma pinigų išmokėta kažkokiam ayatolai Montazeri, kuris yra ayatolos Chomeini protėgis.

Tower komitetas pranešė, kad dešimties milijonų dolerių banko sąskaitose buvo kontroliuojami pulk. Olover North, kuris tuo metu buvo Saugumo tarybos narys. Kiti pinigai buvo Ghorbanifar žinioje, sako Tower komiteto pranešimas. Ghorbanifar iš pat pradžių sakė, kad bet koks reikalas su Iranu, bus surištas su mokesčiais arba „patepimu“.

Jų bylos tik prasideda

Kongreso komitetai sutinka suteikti imunitetą buvusiam Saugumo tarybos viršininkui adm. J. Poindexter ir pulk. O. North, kurių pasakojimai prasidės po kelių mėnesių, kadangi specialusis prokuroras Walsh prašė, kad būtų tai daroma po 90 dienų, jog per tą laiką jis galėtų praveisti būtinais reikalingus apklausinėjimus. Ir tai reikiška, kad Poindexter ir North bylos dar tik prasideda.

KALENDORIUS

Kovo 20 d.: Anatolis, Klaudijus, Edmundas, Vilė, Žygimantas.

Kovo 21 d.: Benediktas, Filomena, Nortautas, Sanga, Ingarda, Žibartas.

ORAS

Saulė teka 5:56, leidžiasi 6:01.

Temperatūra dieną 47 L, naktį 30 L.

SPORTO APŽVALGA

PIRMAJĄ DIDŽIAJĄ PERGALE PRISIMENANT

Prieš 50 metų Lietuva pirmą kartą tapo Europos krepšinio nugalėtoja. Ši sportinė pergalė buvo didelės reikšmės ir turėjo net dabartį siekiančios įtakos ne tik lietuvių sportuojančiam jaunimui, bet ir aplamai visam Lietuvos gyvenimui. Šios pergalės paskata veikia lietuvių sportininkus ir dabar tiek ok. Lietuvoje, tiek ir išeivijoje. Nuo anos pergalės vyrų krepšinis lietuviams yra dominuojanti sporto šaka.

Anos pirmosios pergalės neužmirštame, o pusišimčio metų nuo jos sukaktuves turėtume tinkamai paminėti. Ar kas ta linkme kieno nors daroma, dar neteko patirti. Vieninteliai išeivijoje iki šiol šia sukaktį prisiminė ir pagal galimybes ją paminėjo Lietuvos Vyčių organizacija Chicagoje, savo metiniame „Lietuvos Prisiminimų“ bankete pagerbdama lietuvių sporto veteranus — krepšinininkus, o ypač prie anos pirmosios krepšinio pergalės prisidėjusius Amerikos lietuvių krepšinin-

kus. Šio dienraščio „Sporto Apžvalga“, ragindama ŠALFASS, o taip pat ir atskirus lietuvių sportininkus vietnetus tinkamai šią svarbią sukaktį minėti, tą pagal galimybę, stengsis atlikti ir savo kiltyse. Šioje laidoje talpina-me porą ano istorinio įvykio nuotraukų ir spausdiname lai-mėjusios rinktinės nario Leono Baltrūno straipsnį, kurį praėjusių metų rugsėjo 22 d. laidoje atspausdino australiš-kės „Mūsų Pastogės“ Antano Laukaičio redaguojams „Sportas“. Straipsnyje apie aną įvy-kį pasisako jo dalyvis, savo pastangomis padėjęs tą per-galę pasiekti.

Minint šį istorinį įvykį, ar ne tiksli būtų šiuos metus (jei jau ne bendrai, tai nors lietu-vių sporto pasaulyje) paskelb-ti „Lietuvos krepšinio per-galės“ ar pan. metais? Gal tas paskatintų jaunuosius labiau dedikuotis šiam lietuviams tau-tiniu tapusiam sportui.

Pagrindinis Lietuvos valstybinės krepšinio rinktinės penketukas, pasirošęs II-oms Europos krepšinio pirmenybėms Rygoje. Iš k.: Žukas, Talzūnas, Kriaučiūnas, Puzinauskas ir Baltrūnas

rašoma apie Praną Lubiną, susidaro nuomonė, kad jis buvo mūsų krepšinio didžioji žvaigždė ir žaidė už Lietuvą 1937 ir 1939 m. Europos krepšinio pirmenybėse. Kadangi žaidžiau abejuose pirmenybėse ir gerai prisimenu su manim kartu žaidžiusius krepšinin-kus, tad randu reikalą užtik-rinti, kad Pranas Lubinas už Lietuvą žaidė tik 1939 m. Kau-ne, kur paskutinėse rung-tynėse su latviais, sunkioje kovoje, paskutinėje minutėje Pranas Lubinas įmetė lemiamą krepšį. Žinoma, mums vi-siems Pranas Lubinas buvo žvaigždė, nes būdamas už mane visa galva aukštesnis, komandai labai naudingai pasidarboavo. Mano prisimini-muose, kalbant apie abejas Europos krepšinio pirmeny-bes, žvaigždės titulą skirtingai Pranui Talzūnui, kuris užtik-rintai buvo aukštos klasės žaidėjas tik būdamas kulaus būdo, jis nemokėjo savęs taip išgarsinti, kaip kiti mūsų Amerikos krepšinininkai. Kita žvaigždė, neabejotinai buvo Feliksas Kriaučiūnas, kuris per abejas pirmenybes vado-vavo Lietuvos rinktinę ir ją treniravo.

Šiandien, kada jau tolimo-je praityje yra Lietuvos didie-ji laimėjimai Europos krepš-inio pirmenybėse ir apie jas buvo gana daug rašyta ir kal-bėta, bet daugiausiai buvo duodami pasisakymai įvairių korespondentų arba žiūrovų, tai, kaip buvęs ištaisai abiejų pirmenybių aktyvus dalyvis 1937-tų metų pirmenybėse, be pakeitimo žaidęs visas rung-tynes, noriu pareikšti kai ku-riuos faktus, kurių niekas anksčiau nebuvo iškęšęs.

Lietuvos krepšinio rinktinė-je, neskaityt mūsų brolių amerikiečių, žaidė ir vietiniai. Lietuvos krepšinininkai, kurie pusantr mėnesio laikotarpy-je, diena iš dienos treniravosi Felikso Kriaučiūno priežiū-roje, tai Zenonas Puzinaus-kas, Artūras Andriulis, Leonas Baltrūnas, Stasys Sackus, Pranas Mažeika, Liū-ka Petrauskas ir Kepalas. Iš

šių išvardintų, pirmieji trys buvo pagrindiniai komandos ramsčiai. Kadangi, tuo lai-ku, po kiekvieno įmesto krepš-io pradėdavo žaidimą vėl iš centro, tai man, kaip aukš-čiausiam komandoje, visą laiką teko žaisti centro puoli-ku. Zenonas Puzinauskas būdamas pirmuoju pakaitalu kraštiniam puolimui ir Artu-ras Andriulis — gynimui. Būdami amerikiečių brolių mokiniai, neturėjome balso pareikšti savo nuomonės krepš-inio žaidime, nors gerai žino-jome, kad mūsų Amerikos Žukas, apart greičio ir didelio garbės troškimo, neadaug kuo geresnis už mūsų Zenoną Puzi-nauską, o Artūras Andriulis užtikrintai buvo geresnis už Jurgelą. Mūsų Amerikos bro-liai dėjo visas pastangas palaikyti vienas kitą ir todėl, gana dažnai mūsų vietiniai žaidėjai turėjo pabūti ant at-sarginių suolelių.

Latvijos ministerio pirmininko pavaduotojas M. Skujeniekas įteikia Europos meistrui skirtą dovaną, kuria priima Kriaučiūnas.

1939-isiais metais, Kaune, mūsų rinktinėje, pirmą kartą žaidė Pranas Lubinas, kuris savo ūgiu užimponavo kaip žiūrovus, taip ir prieš žai-dėjus. Nors ir jis buvo lai-komas krepšinio žvaigždė, bet man atrodė, kad Pranas Talzūnas, kuris po Rygoje įvy-kusių Europos krepšinio pir-menybių grįžo atgal į Chica-gą, buvo daug spalvingesnis krepšinio žaidėjas ir savo kovingumu bei tiksliais meti-mais išsiskyrė nuo visų kitų nems matytų žaidėjų. Ypatin-gai man patiko jo kuklumas ir paprastumas kuomi jis dau-giausiai skyrėsi nuo visų kitų mūsų Amerikos brolių krepš-inininkų.

Dažnai pagalvoju, jeigu mes būtumėm turėję Praną Talzū-ną Kaune, laike trečiųjų Euro-pos krepšinio pirmenybių, prieš latvius mes būtume laimėję mažiausiai 10-20 taškų skirtumu.

Krepšinio žaidimas yra la-bai apgaulingas žaidimas ir žiūrovai, daugiausiai susi-daro nuomonę, kad geriausias žaidėjas yra tas, kuris imeta daugiausiai taškų, tuo tarpu,

geriausiai žaidėju galėtumėm laikyti tą, kuris imeta bent vienu tašku daugiau už jo den-giamą bei ginamą žaidėją. Toks buvo Pranas Talzūnas, nes nebuvo rungtynių, kur jo dengiamas žaidėjas būtų dau-giau taškų padaręs už jį, kas reiškia, kad Pranas buvo ne tik labai pavojingas po prie-šo krepšiu, bet buvo nepaprastai geras gynime, ginant savo krepšį. Žaidėjas, kuris yra geras puolime ir kuris sugeba laiku grįžti praradus svidinį ir tinkamai ginti komandos krepšį, yra idealus kovotojas Neabejoju, kad ir mano kole-gos, su kuriais kartu kovojo-me Europos krepšinio pir-menybėse, man pilnai pritar-s. Gaila, kad dabartinėse Euro-pos krepšinio pirmenybėse Lietuvos krepšinininkai nebe-gali žaisti už Lietuvą, nes būtų labai įdomu sužinoti jų tikrąjį pajėgumą. Žinome, kad Zal-girio komanda garbingai išsi-

per pusę neprilygo rygiškei, ir dėl to Latvija nutraukė sportinius santykius su Lietuva. Garbė yra geras dalykas ir ją reikia saugoti. Bet būti per-dėtai ir nenatūraliai jautriam — yra nerimta ir nesveika.

„Vairas“ 1939. VI.9.

LITUVA EUROPOS KREPŠINIO MEISTERIS LEONAS BALTRŪNAS

Didžiuojamės dabartinės Lietuvos aukšto krepšinio žai-dimo lygiu, didžiuojamės iški-liaisiais jų krepšinininkais, ku-rie jau eilę metų, padeda Sovietų Sąjungai išsikvoti Europos, Pasaulio ir kitokių čempionų titulus ir didžiuo-jamės, kad Kauno Žalgirio krepšinio komanda jau daug metų yra visos Sovietų Sąjun-gos pažėgiausias krepšinio vie-netas, kurio vardas yra gerai žinomas viso pasaulio krepš-inio mėgėjams. Pavardės kaip Sabonis, Chomičius, Kur-tinaitis, Jovaiša, Paulauskas yra žinomos Pasaulio krepš-inio mėgėjų, kartu ir mums, Australijos lietuviams, nėra svetimos.

Kaip prieš II-įj Pasaulinį karą, taip ir dabar Lietuvoje, krepšinis yra pati populiari-usia sporto šaka, kurią karštingai seka plačioji Lietuvos visuomenė. Kauno „Žalgiris“ ir Vilniaus „Sta-tyba“ yra pačios pajėgiausios ok. Lietuvos krepšinio koman-dos, kurios dalyvauja Sąjun-gos aukščiausioje klasėje krepš-inio pirmenybėse. Europos ir Pasaulio krepšinio pirmenybėse Lietuva, kaip tokia, jau nedalyvauja, nors yra Sovietų sąjungos atskira respublika, vietoj to, geriausi Lietuvos krepšinininkai ir krep-

sininkės yra kviečiami daly-vauti už Sovietų Sąjungą.

Su malonumu sekame tele-vizijoje pasaulio vyrų krepš-inio pirmenybes Ispanijoje, kur finale S. Sąjungos koman-da pralaimėjo amerikiečiams ir pasitenkino sidabro meda-liais. Džiugu buvo matyti, kad sovietų komandoje, pagrin-diniame penketuke, dalyvavo net trys Žalgirio krepšinininkai.

Kaip ten bebūtų, tenka pripažinti, kad meilė ir susi-domėjimas krepšiniu Lietu-voje atsirado ne paskutiniai-iais metais, bet dar prieš Didįjį karą, kada Lietuvos krepšinininkai 1937-taisiais me-tais Rygoje, laimėjo Europos krepšinio pirmenybes ir pasi-vežė namo aukso medalius.

Tik tada, kaip grybai po lie-taus, visame krašte išdygo daugybė naujų krepšinio aikš-telių mokyklose, kariuomenė-je, įstaigose, fabrikuose ir net gatvėse buvo kalbama tik apie krepšinį ir lietuvių laimė-jimus. Didžiai branginome Amerikos lietuvių įnašą, nes Kriaučiūnas, Talzūnas, Jur-gelė ir Žukas buvo pagrindi-niai mūsų krepšinio ramsčiai, kurių dėka mūsų vietiniai krepšinininkai išmoko žaisti tik-rajį krepšinį.

Skaitant „Mūsų Pastogės“ Nr. 33, kur sporto skyriuje

Krepšinininkai nešojami ant rankų po pergalės prieš Lenkiją Rygoje. Iš k.: Talzūnas, Žukas (į laiko Baltrūnas), Kriaučiūnas, Puzinauskas ir Andriulis.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, tiki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00 \$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00 \$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00 \$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00 \$20.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyso nuodžiura. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

per pusę neprilygo rygiškei, ir dėl to Latvija nutraukė sportinius santykius su Lietuva. Garbė yra geras dalykas ir ją reikia saugoti. Bet būti per-dėtai ir nenatūraliai jautriam — yra nerimta ir nesveika.

„Vairas“ 1939. VI.9.

Įsakymas mylėti yra įsaky-mas iškilti virš mūsų natū-ralaus instinkto ir laisvai ir sąmoningai panaudoti šį mums įgimtą patraukimą mylėti vietoj to, kad leistumės jo užvaldomi, jo vedami, jo akilai nešami.

Thomas Merton

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
P. ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuraminti ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikla 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v. v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtinusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Tel. RE-Hance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvos gydytojas
3925 West 59th Street
Val., pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Trec. ir šėšt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus trec. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnelės,
titeliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4;

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 477-2020
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
2025 N. Lincoln Ave.
Chicago, ILL. 60614
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val., pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. v. Tik susitarus

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val., antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Premijos —

JŲ PRASMĖ IR REIKŠMĖ

Balandžio mėn. JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba dalins premijas. Ne pirma, bet jau net septintą kartą. Kviesdama visuomenę toje, kaip ji vadina, Premijų šventėje dalyvauti, jos tikslą aptaria taip: „rengiame ją atžymėti ir pagerbti mūsų 1986 metų laureatus, o kartu su jais pasidžiaugti mūsų tautinės kultūros gyvybe, vis tebeklestinčia literatūros, muzikos, dailės ir teatro meno laukuose“.

Dėl pirmosios šio kviečiamojo skatinimo dalies nėra ko gincyti. Aišku, kad tikrai verta atžymėti ir pagerbti mūsų 1986 metais savo kūryba pasižymėjusius autorius, nes kūryba yra nepaprastai sunkus darbas, iš šios srities darbininko reikalaujantis daug laiko, atkaklumo ir pasišventimo, neįskaitant jam Dievo duoto talento, be kurio iš viso bet kokia kūryba nėra įmanoma. Už tai Kultūros tarybą ir jos taktininkę šios šventės techniško organizatorę JAV LB Vidurio vakarų apygardą tegalime tik pagirti. Tačiau šioji tokį rūpestį kelia tas kvietimas pasidžiaugti vis dar tebeklestinčia mūsų tautinės kultūros gyvybe. Argi iš tikrųjų ji vis dar taip klesti?

Tikiu, kad gausiausia išeivijoje Chicago bei jos apylinkių lietuviška visuomenė visais kėdės užsės Jaunimo centro salėje balandžio 4 d., tačiau ar taip jau dideliu džiaugsmu švęstės tų pensininkų veidai — juk tik tokie dabar sales ir bepraildo — ir scenoje už laureatų garbės stalo tik savo bendramžiūs tematydami? Su prantame, ne be reikalo tie gerbiameji ten sėdės, nes tų kėdžių jie tikrai užsitarnavo, bet taip pat daugumai kils ir šurpus klausimas: kiek ilgai mes dar sugebėsime tas kėdes užpildyti? Kūryba yra labai charakteringa gal net ir neapčiuopiamas fenomenas. Savaimė ji nepasidaro. Ją reikia skatinti, ugdyti, puoselėti, leisti į varžybas, sudaryti sąlygas rungtyboms, nes tik tokiu būdu tegali būti pasiekiami pažanga. O tokiam žaidimui jau reikia ir atitinkamo lauko, plotmės, gilumos, nuotolių, įvairiausių kelių ir kryžkelių. Tokias galimybes tegali sudaryti tik pati visuomenės platumas bei gilumas, pasireiškiantis nuo ankstyvos dar gimnazijos suola patrinančios jaunystės iki pat paskutinio senuko atodūsiu ir per visus tuos metus besikryžiuojanti mintimis, idėjomis, nuotaikomis, postūkais, kartais net revoliucijomis, kartais švelniais tonais liūluojanti, kartais audromis bei žaibais besitrinkanti po kalnus, miškus, slėnius, ežerus, upes ir taip judinanti beveik kiekvieną skaityti pramokusį žmogų. (O kas gi dabar nemoka skaityti?) Tačiau ar taip yra mūsų išeivijoje visuomenėje? Atsakymas labai aiškus, ne, taip jau seniai nebėra. Na, gal ir per radikaliai pasakytą? Gal dar taip blogai nėra, nes tarptautinės apimties kūryba, kaip dailė ir muzika, tą visą kūrybinį plotį bei gylį suteikia ir mūsų kūrėjams, todėl scenose dažnai mes gerimės ir jaunesniais balsais, o parodose matome ir jaunų dailininkų darbus, tačiau, taip kalbėdamas, aš čia liečiu tik žodinė kūrybą. Toji tokių pozymių jau seniai nebeturi.

Nesu aš nei literatūros specialistas, nei žinovas, todėl ir neketinu tokiu žvilgsniu naudotis, atkardamas dabartinio mūsų kūrėjo padėtį, tačiau ir kuklia nuovoka lygindamas ją, kad ir su netolima praeitimi, drįstu sakyti, kad vargu ar ką jai ir tos premijos bepadės. Ką jos begali paskatinti, kad tu skatinamųjų beveik kaip ir nebėliko. Žodine kūryba mūsųose intinai besireiškia tik vyresnieji. Nebėra tokių, kaip

ankstyvoji mūsų nepriklausomo gyvenimo pradžioje po laukus ir miškus įmantriai švilpavę keturvėjininkai ar revoliucinėmis idėjomis po Kauną plasnioji trečiafrontininkai. Arba tokių aistringų literatų, kaip mūsų išeiviskojo gyvenimo pradžioje kad buvo lankininkai ir žemininkai, iš klumpių vertę net ir mūsų didžiuosius klasikus. Visi jie mynė gilius pėdas į mūsų literatūros dirvonus ir paliko dideles žymes. Vienos gal ir buvo laiko dulkėmis užpustytos, tačiau kitos liko ir iki šios dienos. Iš tų jaunystėje besiblaškiančių švilpaujančių linksmadarių arba iš „revoliucionierių“ trečiafrontininkų sūbrendo nemažai didelių mūsų dailiojo bei publicistinio žodžio meistrai, kuriuos kaip tik šiandien ir puošiame premijomis ir jais džiaugiamės bei didžiujamės.

Teigiamas reiškinys yra premijos ir, kaip matome, pasaulis jomis nuolat naudojasi. Nuo vaikų darželio žvaigždutės ir prestižingiausios pasaulyje Nobelio premijos jomis skatinama įvairiausių kūrybos bei mokslo pažanga, tačiau kartais jos mums skelia ir pasibaisėjimo jausmus bei abejones jų prasmingumu. Kas, kada ir kuo gali pateisinti vienam iš didžiųjų pasaulio židžių Stalinui suteiktą taikos premiją? Kokią gi didesnę gėdą mes begalime turėti? Koks gi mūsų kūrėjas, nors ir to paties Nobelio premiją gavęs, norėtų sėdėti kartu su Stalinu už bendro garbės stalo nors ir pačiose didžiosiose premijų įteikimo iškilmėse pasaulyje? Užtikrinu, — spjautų ant to stalo ir galvotrukčiai išmautų iš salės, bet visgi tai nereikia, kad bloga yra premijos mintis. Blogi gali būti tik jų dalintojai. Dėl tų premijų dalinimo kontraversijų būna ir pas mus. Ir gana dažnai. Viena buvo dar ir visiškai neseniai, Lietuvių literatūros draugijos premijos skyrimo komisijai šiais metais atsisakius iš viso skirti premiją, nes jos nuomone tais metais nebuvo nė vieno premijuoti verto kūrinio. Kas čia žino, ar gerai ar negerai padarė ši komisija, tačiau vandenėli ji užvirė. Gal ir tai nebloggerai — bent jau šioks toks sujudimas mūsų šiaip jau labai ramiam kūrybos pasaulyje, kuris gali paskatinti arba komisijas būti apdairėms, arba kūrėjus būti kruopštesniais.

Tai reiškia, kad ir su tomis premijomis dorotis nėra taip lengva ir nuspręsti, kam jas duoti, o kam ne. Atrodo, kad tokius rūpesčius turi jau septinti metai premijas dalijanti JAV LB Kultūros taryba. Žinoma, ji sudaro toje srityje patyrušį žinovų komisijas ir taip nuo savęs atsakomybę nusiima, bet kažin ar nevertėtų daugiau pažūrėti į tų premijų tikslą iš kitos, daugiau iš išeiviskos pusės ir joms dalinti pasvarstyti kitus kriterijus. Žinoma, kad kultūros kūryba ir mokslo nauji ieškojimai visada liks gėrio nešėjai žmonijai, ir tų sričių darbuotojai turi turėti koki nors paskatinimą bei įvertinimą, jeigu norime jų pažangos, tačiau tos pažangos ieškojimas negali išsiversti tik jau į saulėlydį žengiančiais žmonėmis, už jų nugarų paliekant visišką tuštumą. Reikia ir teisinga yra premija įvertinti asmenį už visą jo gyvenimo kūrybą, bet kaip nors svarbu patraukti ir pradadantį, nors jo darbas ir negalėtų lygintis su veteranu kraičiu. Nors šiandien gal ir neturime jaunų kūrėjų, kuriems galėtumėt tas premijas dalinti (atrodo, kad mes visiškai jų neturime), bet ar negalėtumėt rasti būdų, kaip jų prisiauginti?

Bronius Nainys

AFGANISTANE TEBESIAUČIA SOVIETINIAI „LAISVINTOJAI“

BR. AUŠROTAS

Jau ne vieną kartą patyromis slaptuose pasitarimuose nuošaliuose Ženevos vilose Šveicarijoje buvo vedamos abipusės derybos tarp Afganistano „vyriausybės“ ir JT atstovų, kaip užbaigti Sov. S-gos pradėtą vaikžudišką okupantų karą. Šiuose anktvėniuose šio XX a. negirdėto genocidinio karo pasitarimuose, tikrieji nusikaltėliai — vykdytojai likdavo nuošaly (Sov. S-ga). Jie pavesdavo savo janičarams už juos kalbėti ir traukti iš karštos ugnies degančius kaštanus. Ir taip ligi praėjusių metų gruodžio mėnesio šie pasitarimai teliko tik tuščiu laiko eikvojimu.

Sviežias vejas
Prieš praėjusių metų Kalėdas, prieš 6-rių metų pasauliui išsiveržimo į nepriklausomą Afganistaną jubiliejų, iš šiaurės pūstėjo šis toks žvarbus, ne sprogsiančiomis bombomis užmuštų afganistaniečių, moterų ir vaikų krauju dvelkiantis vejas. KGB įgalotinis Sov. S-gos užs. reik. ministeris Eduardas Ševerdnadze buvo nuvykęs į Kabulą, Afganistano sostinę. Jis ten reikalavo, kad laisvojo pasaulio remiami kovotojai už krašto išlaisvinimą nuo okupantų jungo mudžiahidynai sutiktų su Maskvos diktatu: padėtų ginklus ir pradėtų karą paliaubas su okupantų kraštu primesta

kvislingine vyriausybe. „The Christian Science Monitor“ dienraštyje vasario 25 d. rašoma, kad nėra tikrai žinoma, ar ir naujieji pasitarimai užbaigti karą Afganistane bus sėkmingi ar ir vėl pateks į akligatvį. To dienraščio korespondentas prie JT samprotauja, kad „diplomatiniai skersvėjai ir tam tikri ženklai iš Kremliaus kelia vilčių, jog bus susitarta“.

Kokie ženklai?
Minėto dienraščio žurnalistas Ted Morello tuos ženklus laiko reikšmingais. Jie yra, kad dar tik neseniai Afganistano ambasadorius prie JT kovojančius už krašto laisvę prieš komunistinę vyriausybę vadindavo — „niekšais“, „ginkluotų banditų nariais“, „banditais“ ar dar „gražesniais“ vardais.

Staiga, lyg burtininko ranka būtų palietusi komunistinių žinių tarnybas, šie kovotojai už laisvę partizanai pradėti vadinti „priešingoji pusė“, „tie, kurie netiki mūsų idėjas“, ar visiškai paprastai „tai tie vaikai“. Šis keiksmas mažodžiavimas pasikeitė nuo praėjusio gruodžio, kai Kremlius ir Kabulas pradėjo stiprią ofensyvą septynerių metų karui prieš mudžiahidynus užbaigti. Taip pat ir Maskvos dik-

tatoriai jau nesislepia už afganiečių nugarų, bet prisipažįsta, kad jie yra ta tikroji pusė, norinti kaip galima „garbingiau“ iš Afganistano pasitraukti.

Susitarimo sąlygos
Ženevoje vasario 25 d. prasiždėjo netiesioginės Pakistano — Afganistano vyriausybės derybos. Jas organizavo JT pasekretorius Diego Cordovez. Jos jau buvo prasidėjusios 1986 m. rugpjūtį. Turėjo sužlugti, nes negalėjo susitarti dėl eilinės darbotvarkės. Tikima, kad atnaujintų derybų metu pašnekovai suras bendrą abiem pusėms suprantamą kalbą.

Vienas iš JT artimų šių derybų stebėtojų teigė, kad „vasario 25 d. prasidėjusios derybos esančios gerame kelyje — pozityvios ir konstruktyvios. Didžiausia derybų kliūtis esanti kada išvesti iš Afganistano 115,000 sovietinių karių“.

Paskutiniaisiais mėnesiais į šią diplomatinę veiklą buvusios įtrauktos JAV, Sov. S-gos, Irano, Pakistano ir Afganistano vyriausybės. Pasikalbėjimų temos: kokią lankstią surasti formulę, kad sovietai „be gėdos“ galėtų iš šios klampynės išsikrapštyti; tą jų pageidavimą pabrėžia faktas, kad jie patys šiose derybose dalyvauja; nežinoma, kaip į vykstančius pasitari-

mus reaguos viena iš svarbiausių šalių — mudžiahidynų atstovai, kuriems derybose atstovauja Pakistano vyriausybė. JAV šiose derybose siūlanti, kad „karo paliaubos“ užsitęstų bent pusmetį ir kovojančių partizanų atstovai būtų įtraukti į „tautinio susitaikymo“ vyriausybę.

Stebėtojai šioms deryboms teikia daug vilčių, nes jose betarpiškai dalyvauja Sov. S-ga, faktinoji Kabulo vyriausybė. Kremlius jau susiprato: nusiėmė vaidintojo kaukę, pripažindamas, kad „Kabulo nepriklausoma vyriausybė tėra tik fikcija“.

Kremliaus iniciatyva
Karui kuo greičiau Afganistane užbaigti Ed. Ševerdnadze vasario gale į Maskvą buvo išskviestęs suinteresuotų šalių atstovus. Pirmasis ir svarbiausias pašnekovas tai Pakistano užs. reik. ministeris Sahabzada Jauqub Khan į Maskvą buvo nuvykęs net du kartus. Ten pat lankėsi ir JT gen. sek. pavadootojas D. Cordovez ir afganiečių užs. reik. ministeris. Taip pat Irano užs. reik. ministeris buvo susitikęs su sovietų diplomatais.

Amerika šiuose pasitarimuose tebestovi nuošaliai. Tačiau, jeigu bus pasiektas susitarimas, tada JAV ir Sov. S-ga bus šio susitarimo laidojuojai. JAV užs. reik. ministerijos pasekretorius Azijos reikalams Michael Armacost jau buvo susitikęs su sovietų Pakistano vyriausybės atstovais. Taip pat ir D. Cordovez vasario pabaigoje informavo M. Armacost apie susidariusią padėtį šių naujai prasidėjusių derybų metu.

JT vaidmuo

JT pasekretorius D. Cordovez stengiasi neperžengti sau pasistatyto pagrindinio uždavinio: tesirūpinti tik už Afganistano sienų susidariusiomis problemomis. Taipgi ir Sov. S-ga reikalauja, kad JT nesikištų į Afganistano „vidaus reikalus“: ne JT reikalas, kaip susitars Kabulo vyriausybė su mudžiahidynais ir kokia bus pokario vyriausybė Afganistane.

JT tarpininko vaidmenyje D. Cordovez yra pabrėžęs, kad susitarimo ašis sukasi apie vieną pagrindinį klausimą: kada ir kaip Sov. S-ga pasitrauks iš Afganistano? Sovietai jau sutikę su kompromisu, kad vietoje anksčiau reikalaujant 4-rių metų pasitraukimo laikotarpio nusileidę, sutikdami palikti Afganistaną čiabuviams patiems valdytis po dvejų metų. Tačiau Pakistanas reikalauja, kad sovietai išeitų iš

krašto per 3-4 mėnesius! Pakistaniečiai galutiniam susitarime sutiktų, kad Sov. S-ga sugrįžtų, iš kur atvykęs, per vienerius metus.

JT diplomatai kampuose ir bare šnibžda, kad dar yra ir kitų problemų. Tai būtent Kabulo pokario vyriausybės sudėtis. Na, prie šių pasitarimų noroms nenoroms turės dalyvauti ir septynios pagrindinės mudžiahidynų grupės, kovojančios prieš komunistus ir esančios Pakistano globoje. Mat, sukilėliai dabartinę Kabulo vyriausybę teskaito tik Maskvos iškamša ir atsisako su ją kalbėti.

Ne paslaptis, kad laisvės kovotojai yra spaudžiami pakistaniečių derėtis, nebūti kietasprandžiais. Prielaidžiaujama, kad Pakistano vyriausybė ieško būdų, kaip sudorinti prie vieno bendro stalo Kabulo valdžios ir mudžiahidynų atstovus. Suprantama, kad Pakistano užs. reik. ministeris J. Khan pataria sukilėlių delegatams nesustabdarėti, bet būti lankščiais, nes „sovietai šį kartą yra rimtai nusistatę išeiti iš Afganistano“.

Maždaug prieš šešerius metus dienraštyje rašiau, kad „dar nebuvo nė vienos galybės pasaulyje, kuri būtų palaužusi afganistaniečių laisvės pamegimą ir privertusi juos kitiems vergauti“. Tai liečia ir sovietinius „išlaisvintojus“.

SOVIETINIS ERDVIŲ TRANSPORTAS

„Challenger“ nelaimė kuriam laikui sulaukys Amerikos erdvių transportą, sovietai stengiasi klientų pritraukti į savo erdvių transportą. Tam tikslui paskirti trijų rūšių skraidmenys: „Protonas“ — sovietų erdvių transporto pagrindinis skraidmuo, trijų stadijų raketa „Sojuz“ ir vienos stadijos raketa „Vertikal“. Savo skelbimuose jie stengiasi klientus privilioti, siūlydami nuolaidas besivystantiems kraštams, apdraudą prieš nepasisekimus, atleidimus nuo maito ir net galimybę klientams vartoti jų pačių užrakinamas dėzes, juo krovinių apsaugojimui nuo smalsių akių.

Politbiuro narys Nikolai Ryžkovas sako, kad sovietų tikslas yra grynai ekonominis — užsidirbti pinigų. O kad sovietams labai trūksta užsienio valiutos nestebėtina, nukritus naftos kainai, pagrindinio Sovietų Sąjungos eksporto. Europos Ariane-space, Inc. įmonei taip pat dorojantis su problemomis, sovietai liko vieninteliai erdvių transporto tiekėjai.

Kaziuko mugėje Jaunimo centre po atidarymo. Iš kairės pirmoj eilėj: A. Puodžiūnas, R. Daukienė, L. Maskaliūnas, A. Izokaitienė, A. Kleizienė, gen. konsulas V. Kleiza, G. Kamantienė, V. Kamantas. Nuotr. J. Tamulaičio

„AUŠROS“ REIKŠMĖ ISTORIJOJE

ANDRIUS MIRONAS

22 E. Weyeris perėjo į katalikybę ir tuo įgijo dar didesnę lietuvių pasitikėjimą. Buvo sudaryta trijųle: redaktoriaus kun. A. Vytaras, spausdintojas E. Weyeris ir S. Kušeliauskas leidėjas. Laikraštis pavadin-tas „Sviesa“. Ėjo nuo 1887 iki 1888 metų. Buvo sustojęs 1889 m., bet ir vėl 1890 m. J. Kriauciūno atgaivintas aštuoniems numeriams, tačiau dėl bendradarbių stokos turėjo nustoti ejęs.

Tuo laiku dr. Vincas Kudirka įsteigė naują mėnesinį laikraštį „Varpa“, netrukus ėjęs su „Ūkininko“ priedu. Laikraštis ėjo nuo 1889 metų be pertraukos iki 1906 m. kovo mėnesio, taigi 17 metų. Tuo tarpu „Apžvalga“ ėjo nuo 1889 iki 1896 m. ir „Tėvynės Sargas“ nuo 1896 iki 1904 m. Tiek „Varpas“ buvo laikomas „Aušros“ tęsėju, nes buvo skiriamas inteligentams kaip literatūros, politikos ir mokslo periodinis leidinys.

„Varpas“ sulaukė ir oficialaus spaudos draudimo atšaukimo 1904 metais. „Varpo“ reikšmė mūsų tautinio atgimimo vyksme yra nepaprastai svarbi. Žurnalas laikėsi labai griežtos linijos, smerkdamas rusų valdžios skriaudas, rusinimo politiką ir spaudos uždraudimą. Dažnai žurnale buvo keliamas ir žydų kenkimo klausimas, nes daugumas šių verslininkų lietuvių reikalų ne tik nerėmė, bet dar ir šliejosi prie rusų, draugavo su valdininkais, lepino žandarus papirkimais.

Ypač svarbų vaidmenį „Varpas“ atliko lietuvių literatūroje, suspiesdamas apie save apie 150 talentingų rašytojų, spausdindamas originalių kūrinių ir daug vertimų. Tuo išugdė švaresnę bendrinę arba rašomąją kalbą, teikė kritikos, kalbos ir literatūros teorijos darbų. Sykiu per „Varpą“ atėjo literatūros ir realizmo srovė. Tuo būdu „Varpas“ išauklėjo mūsų inteligentiją ir nurodė, kaip orientotis kovoje už tautos teises.

„Varpas“ tęsė tai, ką pradėjo „Aušra“, bet negalėjo baigti dėl nuomonių skirtumo pačių leidėjų ir redaktorių tarpe, ypatingai susijaudinus katalikų kunigijai ir tikintiesiems. Tačiau, kaip tai įvyksta ir žmonių geneologijoje, teisingas spėjimas, „Varpas“ daug sėkmingiau tęsė pirmąjį „Aušros“ misiją iki laimingos pabaigos.

Triumfo dienos

Dažnai svarbius istorinius nutarimus padaryti lemia ne tik politinė ar socialinė padėtis, bet ir atskiri asmenys. Jau minėta, jog spaudos draudimą paskatino įvesti rusų šventikas lietuvius A. Petkevičius. Po 40 metų praktikos daugelis rusų pradėjo manyti lietuviams palankia linkme. 1902-1904 m. Vilniaus generalgubernatorius Sviatopolk-Mirskij buvo įsitikinęs, kad primetimas lietuviams svetimo alfabeto ir spaudos uždraudimas lytinėmis raidėmis yra ne tik nežmoniškas, bet ir beprasmiškas. Jis pats ir Kauno gubernatorių P. Veriovkinas (sutapimas: abudu buvo Petrai!) siuntė Rusijos vyriausybei raštus, prašydami panaikinti šį potvarkį.

Nesulaukiami savo pastangų vaisių, abudu gubernatoriai sutarė pasikviesti patį carą Nikolajų II pamedžioti Baltvydžio girioje. Čia abudu turėjo

progos ir laiko pasikalbėti su caru ir įtikino jį spaudos uždraudimo lietuviams beprasmiškumą, nes įėjus lietuvių patriotinius jausmus lietuvių priešinosi smurtui ir išvystė labai platų ir sėkmingą slaptosios spaudos spausdinimą Prūsijoje ir Amerikoje, o išplatinti šią spaudą suorganizavo tokią knygnešių partizaninę sistemą, kurios sustabdyti negalėjo nei žandarmerija, nei kardai. Tai ypatingai įrodė Kražių skerdynės.

Caras Nikolajus II buvo įtikintas. Bijodamas jau Rusijoje prasidėjusio revoliucinio bruzdėjimo išsiplėtimo, sutiko su abiejų gubernatorių pasiūlymu ir 1904 m. balandžio 24 d. (pagal naująjį stilių gegužės 7 d.) paskelbė atšaukias lietuviškosios spaudos draugimą.

Tai buvo lietuvių džiaugsmo ir triumfo diena. Maža kas žinojo apie tikruosius pradininkus, todėl didžiama simpatizavo pačiam carui. Visam pasauliui buvo aiškiai įrodyta, kad kiekvienas prievarta nepasiekia savo tikslo, lenkia engiamuosius ir priešinosi veiksmais ir teikia visai kitų išdavų.

Laisvoji spauda

Spaudą atgavus, kaip grybai po lietaus jau Didžiojoje Lietuvoje dygo laikraščiai, žurnalai ir laisvai imta spausdinti knygas. Statistikos duomenys be ilgų aprašymų akivaizdžiai įrodo, jog 1860-1865 metų laikotarpiu Lietuvoje buvo 80% beraščių žmonių. Po 40 metų draudžiamosios spaudos 1906 metais beraščių buvo jau tik 16.1%, o nepriklausomybėje atgaunant jau tik 6.4%. Žinoma, prieš pat nepriklausomybę prarandant beraščių Lietuvoje visiškai nebėliko.

(Bus daugiau)

VASARIO ŠEŠIOLIKTAJA PRISIMENANT

Laisvės vigilija

69-ji Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktis Clevelande buvo prisiminta vasario 14-15 dienomis. Ji buvo pradėta Lietuvos laisvės vigilija Dievo Motinos šventovėje šeštadienio vakare. Maldos ir susikauptimo valandos dalyviai šventovės vakaro prieblandoje galėjo geriau įsijausti į žodžio, giesmės ir vargonų muzikos glesnę prasmę: kokia yra didelė Dievo dovana čia būti laisviems, ką išgyvena pavergta tauta ir susimąstant stengtis čia „savo tautoj rasti savo vietą“ (K. Trimakas).

B. Brazdžionio „Ant vakaro uolos“ eilės, šv. Luko evangelija — „As jums duosiu tokios iškalbos ir išminties, kad negalės nei atsisipirti, nei prieštarauti visi jūsų priešininkai“, kun. G. Kijausko žodis, Vytauto Volerto tikinčiųjų maldos meldė — „Tavo stiprybės ieškome, išklausk mus Viešpatie“, Kęstučio Trimako mąstymai... „su tauta dalintis jos likimu“, B. Brazdžionio „Šventoji žemė Lietuvos“ — Ji ten toli, ji čia arti po mūsų kojom — Šventųjų kankinių šventoji žemė Lietuvos“. Ir to paties poeto pranašiškas teigimas — „Ir tolimų varpų maldoj už okeano, kaip saulė kelsis Dievas ir Tauta“.

Procesijoje nešama Lietuvos žvakė, giesmės: Mikulskio „Viešpatie, pasigailėk“, St. Navicko — „Lauk laimėjimą“, Mikulskio „Šiluvos Marijai“, J. Strolio „Kaip grįžtančius namo paukščius“, J. Naujalio „Lietuva brangi“ ir vargonų solo muzika pynėsi poetinio žodžio ir minties kontekste. Lietuvos himnas užbaigė susikauptimo valandą, kuri turbūt yra unikumas mūsų šventovėje, prisimenant tą reikšmingą mūsų tautos ir valstybės dieną. Apie pusantrą šimto tikinčiųjų dalyvavo Laisvės vigilijoje, kurią taip rūpestingai ruošia Dievo Motinos parapija.

Pamaldos kalbos, koncertas

Ir šmetinė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktis Clevelande buvo paminėta sekmadienį, vasario 15 d. Iškilmingos pamaldos abiejose lietuvių šventovėse, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis, giedojų parapijų chorai: Dievo Motinos (vad. R. Klirionė), Šv. Jurgio (J. Blynaitė). Prieš pamaldas prie DM šventovės buvo pakeltos vėliavos. Vėliavų minėjimas, per daugelį metų nusistovėjusia tvarka. Atrodo, kad tokių minėjimų dienotvarkė būtų lyg kokia nepakeičiama dogma, kuri draustų įnešti kokių naujovių, gal atrasti patrauklesnių būdų šią reikšmingą šventę oriau ir įspūdingiau atšvęsti. Aišku, nepakeisime iškilmingų vėliavų pakelimo, pamaldų šventovėse, bet apie pačius pagrindinius minėjimus būtų verta pagalvoti. Dalyvaujantieji tokiuose minėjimuose gerai žino, kad jie yra tapę neįdomūs, iššęti. Dažnai juose dalyvaujantieji neišsineša iš jų nieko, kas jų tautinę nuotaiką, ryžtą ar pasididžiavimą padidintų.

Gal čia ir yra viena priežastis, kodėl tokių minėjimų dalyvių skaičius kasmet mažėja. Jaunesniosios kartos veidai

vis rečiau ir rečiau bepasirodo mūsų tokiose šventėse, vis sunkiau atidaromos jų gan ribios piniginės bendriems lietuvių interesams paremti.

Argi tu minėjimų rengėjai — Alto skyrius ir LB apylinkė, kurie sąžiningai metų metus neša svarbiųjų švenčių ir minėjimų našta, nepamėgintų surasti naujų būdų tokius minėjimus praversti. Ar jaunesnioji karta neateitų jiems į talką konkrečiais siūlymais? Jei šiuo opiu reikalu nekalbėsime, nerašysime, nediskutuosime, nenustebkime, kad galėsime netekti tokių švenčių dalyvių, kalbų klausytojų ir rėmėjų. Nors jau galime pasidžiaugti, kad tokie reinginiai iš keturių ar daugiau valandų sutrumpinti iki trijų, bet jie vistiek yra per daug iššęti.

Cia dažnai šia proga keliamas dvejų pagrindinių kalbėtojų lietuvių ir anglų kalbomis klausimas. Ar keliolikai lietuviškai nesuprantančių dalyvių yra būtini sieksniam išvedžioti anglų kalbą? Jei dalyvauja televizijos reporteriai ir radijo stočių atstovai, kurie nors dalį jų kalbų perduotų žinių laidose savo žiūrovams ar klausytojams, gal būtų ir pateisinama. Dabar atsistieję etninių grupių ir oficialių įstaigų atstovai turi kankintis klausydami ilgų kalbų, nors ir gerai paruoštų. Ir šiemet abu kalbėtojai savo uždavinį atliko gerai, bet jų kalbos užtruko pusantros valandos. Jei dar pridėsim gubernatoriaus proklamaciją, Clevelando miesto tautybių reikalams koordinatoriaus žodį, Clevelando mero proklamaciją, apskrities komisieriaus žodį ir proklamaciją, miesto tarybos proklamaciją, apskrities kontrolieriaus sveikinimą, Pabaltiečių komiteto pirm. ir latvių sąjungos, Estijos laisvės komiteto, Pasaulio pabaltiečių komiteto žodį, tai visa oficialioji dalis išsitiesė iki dviejų valandų.

Dvi paskaitos

Iškilmingas minėjimas vyko Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Įnešus vėliavas, sugiedojus himnus (sol. I. Grigaliūnaitė), sukalbėjus invokaciją (kun. G. Kijauskas), pagerbus vienintelį atsilankiusį Klaipėdos krašto sukilimo dalyvį V. Bartuška, minėjimą trumpu žodžiu pradėjo LB Clevelando apylinkės pirm. Vladas Čyvas.

Pirmasis kalbėtojas anglų kalba buvo prof. dr. Michael Papp, John Carrol universiteto Sovietų ir Rytų Europos studijų instituto direktorius tema „Price of Freedom“.

Organizacijų vėliavos prie Laisvės paminklo Vasario 16-tąją Clevelande minint.

Nuotr. V. Bacevičius

„Nors mes esame okupuoti, bet nenugalėti“ — kalbėjo prof. Kalbėtojas priminė, kad pabaltiečiai yra Stalino ir Hitlerio niekščio samokslu aukos. Jis chronologine eile detalizavo mūsų tautos pavergimą, jau per keturiasdešimt metų besitęsiantį pasipriešinimą okupacijai, leidžiant stiprią pogrindžio spaudą, čia informuojant apie pavergtų tautų padėtį. Todėl sovietai taip intensyviai dirba, norėdami diskredituoti pabaltiečius jiems prikerdami „nacių“, „kriminalistų“ bei kitokių epitetus. Pasipriešinimo dvasia prieš tautų religinį bei kultūrinį genocidą tęsiama toliau, nors tai ir pareikalauja daug aukų, trėmimų, kalėjimų ir kitokių fizinių bei moralinių skriaudų. Profesorius ragino apie laisvės kainos didingumą informuoti amerikiečius, kad jie galėtų giliau suprasti tą dovana, kurią jie džiaugiasi, o pabaltiečiams dar daugiau dirbti ir aukotis. Mes turime kalbėti už tuos, kurių lūpos užčiauptos.

Kalbėtojai įteikta A. Geručio „Lithuania 700 years“ ir adv. P. Žumbakio paruošta dokumentų knyga Amerikos teismams.

Dr. Leonas Kriaučiūnas, Tautinės sąjungos pirm., Alto vicepirm., aktyvus kultūrinės ir politinės veiklos darbuotojas ir mecenatas, savo gerai paruoštoje kalboje akcentavo, kad Vasario 16-ji turi būti tautinės sąžinės apyskaita, kad šios dienos prisiminimas neteks prasmės, jei mes nekovosime visomis turimomis jėgomis iki laimėjimo. Neturėtų būti kartojamos klaidos, kaip kapituliacijos prieš sovietus be pasipriešinimo, kai tuo tarpu suomiajai taip nepadarė. Kvieta visus prisidėti auka, darbu, drausme, stengtis išauginti jaunimą savo tautos sūnumis ir dukromis. „Išėjimas uždaviniai sunkūs, bet šventi“, turime žvelgti į save ir į savo tautą. Prisimėnę dvasinę priespaudą Lietuvoje, rusifikacijos stiprinimą, turime būtinai

palaikyti ryšį su tauta, kad ji gautų šviežio oro. Išėjimai turi būti realūs, kad geriau suprastumėm mūsų uždavinius pavergtai tautai. Laisvės kovai reikalingi draugai šio krašto administracijoje ir kongrese, Europos tautų parlamente, tarptautiniuose forumuose ir t.t. Susirūpinimą kelia mūsų lietuviškų parapijų, lituanistinių mokyklų, organizacijų silpnėjimas“. Čia savo mintims paremti citavo Krupavičiaus, Maceinos, Girteiniaus ir kitų pasisakymus. Teigė, kad tautinei išėjimui dvasiai palaikyti reikalingi ir didieji renginiai, kaip tautinių šokių festivaliai, dainų šventės, teatrų festivaliai ir pan. Mūsų darbams vykdyti reikalingi ir Vlikas, ir LB, ir Altas. „Mūsų visų partija turėtų būti Lietuva“. Prelegentui įteikta M. K. Čiurlionio leidinys.

Kalbėtojus apibūdino Algis Rukšėnas ir Linas Jokūbaitis; jie buvo ir oficialiosios dalies vadovai.

Aukos ir Grandinė

Ir šiemet aukos buvo renkamos salėje ir laiškais. Dar negalutiniais duomenimis surinkta: JAV LB — 3,051 dol., Altai — 1,773 dol. ir Vlikiui — 1,461 dol. Aukų rinkimas tęsiasi toliau. Nei aukų suma tokio dydžio kolonijai, nei šventėje dalyvaujančių skaičiumi negalima didžiulis (dalyvavo arti 500), nors jėgimas minėjimas ir koncertui buvo nemokamas.

Meninė minėjimo dalį (susirgus Onai Mikulskienei) atliko Grandinė, kuri tą dieną šventė ir savo 34 m. veiklos sukaktį, grakščiai atlikdama lietuviškų tautinių šokių pynę: įvadą, tryptinį, mergaičių šokį, Džukų kadrilį, malūnelį ir „Sudie“. Vadovas Liudas Sagys, muzikos dir. Rita Klirionė.

Vasario Šešioliktoji buvo gražiai paminėta šv. Kazimiero lit. mokykloje ir per Tėvynės garsus anglų kalba. Vasario 16 d. Lietuvos vėliava plevėsavu virš Clevelando miesto rotušės.

V. Rociūnas

KENČIANČIAI LIETUVOS BAŽNYČIAI

Lietuvos Katalikų Religinės šalpos vardas jau plačiai žinomas geros valios ir dar geresnės širdies bei altruistinės dvasios lietuviams. Žinoma, kad šiai institucijai paskirta auka, kaip kokia nuolatine versmė maitina ir aprūpina okupuotos Lietuvos bažnyčių reikalus, sėpia besirengiančius į dvasinio pasaulimo luomą, teikia informacijų kitataučiams apie realią padėtį Lietuvoje per Lietuvos Informacijų centrą, verčia Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas į anglų kalbą ir jas paskleidžia svarbiausioms šio ir kitų

„Vytauto“ draugovės skautai jau pasirodė Kaziuo mugėi. Kaziuo mugė įvyks kovo 29 d. Dievo Motinos parapijos patalpose. Nuotr. V. Bacevičius

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

LIETUVIS KONTRAKTORIUS
Pageidauja pirkti namus Marquette Parko apylinkėje grynais pinigais. Skambinkite angliškai.
436-7604

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas kambarys vyresnio amžiaus vyrui ar moteriai.
Skambinti
737-0618

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — ietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuve atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

ANTANAS VAICULAITIS

VIDURNAKTIS PRIE ŠEIMENOS

ATEITIES LITERATūros FONDAS

Klasikinių novelių ir apsakymų naujausia Antano Vaičiulaitio knyga — prasmingiausia dovana sau ir kitiems švenčių ir kitomis progomis. Knygos kaina 7 dol. Leidinys gaunamas ir „Drauge“. Užsisakant jį čia paštu, su persiuntimu mokama 8 dol. 50 centų, Illinois gyventojai moka 9 dol. 5 centus.

REAL ESTATE

MLSP KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

INCOME TAX SERVICE
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiesčiuose. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutė Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo pataravimo ir velti jūsų namų įkainavimo.

ATDARAS NAMAS APŽIŪRĖJIMUI

1-4
3323 W. 62 St.
6 kamb. namas su 3 dideliais miegam., medžio kabinėtų virtuvė, užbaigtas skiepas ir šeimos kamb. Didelis skiepas, geras garažas, labai švarus. Nepraleiskite progą apžiūrėti šį namą.

3554 W. 84 Pl.

Policininkai - Gaisrininkai
3 mieg. gražus mūrinis namas su natūraliu židiniu šeimos kamb., pusiau baigtas skiepas, 1 1/2 prausyklos, šoninis įvažiavimas į 2 auto. mūr. garažą. Didelis skiepas vaikams žaisti, daug priedų — labai geras. Skambinkite dabar.

No. 750 — 46 ir Karlov — 2 aukštų, 3 m. mūras, 3 miegam. ir 1 1/2 prausyklos savininkui. 4 kamb. butas pajamoms, 2 1/2 auto. mūro garažas; atskiras šildymas. Šv. Bruno parapijoje. Daug priedų. Skambinkite dabar.

No. 810 — 66 ir St. Louis 3 dideli miegam.; moderni virtuvė ir prausykla, išsisas skiepas, namo alum. papuošimas nereikalingas prieštūras; dvigubas skiepas su baseinu; 2 auto. garažas, beveik naujas šildymo pečius ir stogas; žemi takšai, daug priedų; 1 blokas iki mokyklos ir parko. Labai geras pirkinyš šeimai su vaikais — skambinkite dabar.

No. 812 — 59 ir Menard — \$69,900. 3 mieg., 30 m. mūrinis; labai didelė kabinė virtuvė, išsisas skiepas, 2 auto. su durų atidarymu įtaisu garažas; alum. papuošimas, extra insuliacija, naujas šildymo pečius, centrinis vėsinimas, stogas kaišytas, 4 namų apyvokos daiktai; švariai užlaikytas originalaus savininko. Geras pirkinyš — skubėkite ir skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Ant 1 akro 4 mieg. 19 m. (tri level) mūr. namas; išsisas skiepas, karšto vandens šiluma, tinkuotos sienos, kieta medžio grindys; 4 auto. atskiras garažas, baseinas — \$145,000.

257-2480

LEMONTE geros statybos 2 aukštų mūras su 6 miegam. ir 2 prausykloms. Užvertas kiemas. Kaina — \$82,900.

NUOSTABUS 3 mieg. (split level) ant 3/4 akro su 32 medžiais. Skliautuotos saliono ir virtuvės lūbos. Stogas langas, virš žemės baseinas. Pleasandale Lemonto apylinkėje. \$128,500.

Century 21

Olsick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

JAV LB KULTŪROS TARYBOS SEPTINTOJI PREMIJŲ ŠVENTĖ

Laureatų pristatymas ir premijų įteikimas
Meninę programą atlieka
1981 m. Teatro Premijos Laureatai
ANTRAS KAIMAS

1986 metų laureatai
raš. Bernardas Brazdžionis
kun. dr. Juozas Prunskis
Jurgis Blekaitis
dail. Albinas Eiskus
muz. Faustas Stroila

Balandžio 4 dieną,
Šeštadienį, 6:30 val. vakare
JAUNIMO CENTRO
Didžiojoje salėje Chicago, Illinois

Maloniai visus kviečiame susitikti su mūsų kūrėjais ir pasidžiaugti jų įnašu į lietuvių kultūrą.
Globoja LB Vidurio Vakarų Apygarda Rengia JAV LB Kultūros Taryba

Žiūrovams pristatomi Hartfordo „Berzelio“ šokėjai koncerto metu. Su gėlėmis stovi ansamblio vadovė Dalia Dzikienė.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

PAVYKES „BERZELIO“ KONCERTAS

Hartfordo lietuvių tautinių šokių grupės „Berzelio“ penkiolikos metų veiklos jubiliejinis koncertas - balius vyko vasario 21 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje New Britain, Conn. Ant didelio ekrano, skaidrių pagalba, buvo parodyta įdomi, marga ir plati „Berzelio“ veikla nuo pradžios iki šių metų Praslinko pro akis tiek daug puikių pasirodymų daugelyje vietovių, 3-se tautinių šokių šventėse ir Hartforde rytinio pakraščio tautinių šokių šventėje.

Prasideda programa. Su jaunatviška energija ir šypsena, „Berzelio“ šokėjai, vis keisdami, pašoka net 12 tautinių šokių, daugumą nematytų. Dar įdomiau, kai šokiui „Grūstai“ šokėjai pritaria muzikai dauždami pagalūkais, o „Grėbėjė“ atlieka šokėjos su tikrais lietuviškais grėbliais. Pajvairinimui porai šokių pritaria kanklemis ir daina duetas „Gintarės“. Tai mamytė ir dukrelė, gimusios Amerikoje, kurios dar pagroja ir padainuoja 5 liaudies dainas. Publika, užpildžiusi visą salę, ilgai ir nuoširdžiai ploja už kiekvieną taip puikiai atliktą šokį. Maršui grojant, visi šokėjai rateliu aplėdžia salę.

Milda Simonaitė pasveikina „Berzelio“ šokėjas ir vadovas jubiliejaus proga ir pristato šokėjas: nuo jauniausių iki nuo pradžios šokančio Jono Kodžio. Pagerbiami ir apdovanojami gėlėmis vadovės darbštėjai padėjėjai: Rima Dzikaitė, Saulius Dzikas, Jonas Kodis ir Laima Šimanskytė, muzikas Jurgis Petkaitis, akordeonu grojėjas šokių muziką, ir garso inž. Alfonsas Dzikas. Daugiausiai plojimais ir gėlėmis apdovanojama ir pagerbiama nenuilstama „Berzelio“ vadovė Dalia Dzikienė. Ji yra visos grupės širdis per visus 15 metų atlikus 166 pasirodymus ir išmokius apie 120 šokėjų 70 tautinių šokių.

Po to skani vakarienė ir kavutė su lietuvišku raguoliu, kurį padovanojo E. ir J. Liudžiai. Pasistiprinus gali pašokti ne tik jaunimas, bet ir senimas. Bendriems šokiams groja garsus jaunųjų Kezių orkestras, kuriems akordeonu ir daina padeda Romas Kezys ir Vytautas Daugirdas, - visi iš New Yorko. Su pakilia nuotaika ir maloniais įspū-

džiais skirstėmės namo, linkdami „Berzelio“ geros sėkmės ir niekad nepavargti!

Lionginas Kapeckas

Brockton, Mass.

LIETUVOS LAISVĖS SVEIKES MINĖJIMAS

Pagrindinis Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas vyko vasario 22 d. Buvo pradėtas 9 val. ryto specialia programa „Laisvės Varpo“ laidoje, kurioje perduota pritaikytos kalbos Antrąją minėjimo dalį, bažnyčioje, sudarė Šv. Mišios už Lietuvą, aukotos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebono kun. Petro Šakalio, Martyno Janlio. Bažnyčioje, Nartyno Jankaus šaulių ir Moterų sgos kuopos dalyvavo su vėliavomis. Giedojimo parapijos choras. Tuoj po šv. Mišių automobilių vilkstinė nuvyko į Mindaugo aikštę, kur nuleista Lietuvos vėliava, plėvėsavusi toje aikštėje visą savaitę. Vėliavą nuleidžiant, sugiedoti JAV-į ir Lietuvos himnai.

Iškilmingame susirinkime 3 val. po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje Brocktono Lietuvių Tarybos pirmininko Romualdo Bielkevičiaus pavedimu programai vadovavo Jūratė Norkūnaitė-Aukštikalnienė. Martyno Jankaus šaulių kuopai vadovaujant, įnešus vėliavas, sugiedoti JAV-į ir Lietuvos himnai, pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės, sukalbėta malda, kuriai vadovavo klebonas kun. Petras Šakalys, perskaitytas Lietuvos nepriklausomybės

200 dol. ir Lietuvos Vyčiams - 100 dol.

Pažymėtina, kad vasario 13 d. nuo 8 val. 5 min. ligi 9 val. vakaro radijo stotis WBET - AM 1460 perdavė anglų kalba „Laisvės Varpo“ paruoštą specialią programą. Vasario 15 d. ALT Sandaros 24-ji kuopa surengė pietus, kuriuose dalyvavo miesto meras Carl D. Pitaro ir miesto tarybos nariai, o vasario 20 d. miesto

kanalizacijos skyriaus viršininkas Frank Wallen savo istaigoje surengė miesto aukšties pareigūnams ir svečiams priėmimą, kuriame dalyvavo miesto meras Carl D. Pitaro ir kiti. „Laisvės Varpo“ rūpestiu ir pastangomis miesto mero proklamaciją perdavė radijo stotis WBET - AM 1460 vasario 13 d. ir vasario 16 d. vasaros žinių skyriuje. P. V.

A.†A.

Vytautas Paketuris

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1987 m. kovo 17 d. 4 val. p.p., sulaukęs 82 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilniuje. Amerikoje išgyveno 37 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Leonora (Dailidė); 2 dukters: Genutė ir Aldona Stankus, jos vyras Algis; anūakai Vytautas su žmona Cindy ir Tomas; svogeris Zigmantas Dailidė, jo žmona Maria ir jų vaikai Kęstutis ir Aras su šeimomis; pusbroliu Jonas Ruskevičius su šeima ir kiti gimines draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicago Lietuvos Pensininkų sąjungai, Brighton Parko lietuvių namų savininkų organizacijai ir Lietuvių Bendruomenei.

Kūnas pašarvotas Gaidas-Daimid, 4330 S. California Ave., koplyčioje, ketvirtadienį nuo 5 iki 9 v.v. ir penktadienį nuo 2 iki 9 v.v.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, kovo 21 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona ir dukterys.

Laidotuvių direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

A.†A.

VYTAUTUI PAKETURIUI

netikėtai mirus, jo žmonai ELEONORAI PAKETURIENEI, jos dukroms GENUTEI ir ALDONAI STANKEVIČIENEI su šeima ir Eleonoros broliui Z. DAILIDEI su šeima nuoširdžiai užuojautą reiskia

O. S. Lukai
A. J. Baltramaičiai
A. A. Malinauskai

A.†A.

PETRUI MINKŪNUI

mirus, jo žmoną EUGENIJĄ MINKŪNIENĘ, dukras LAIMĄ ir DALIĄ bei artimuosius nuoširdžiai užuojautą reiskia.

LFKU KASOS Chicago's
skyriaus tarnautojai

Mylimam broliui

A.†A.

JUOZUI VAILOKAIČIUI

amžiams iskeliauvus, jo liūdinčią seserį, mūsų draugijos mielą narę, JULIJĄ SAULIENĘ ir jos vyrą VYTAUTĄ nuoširdžiai užjaučia

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.

JUOZUI VAILOKAIČIUI

mirus, reiskiamo nuoširdžiai užuojautą žmonai JULEI, šeimai ir giminėms.

Viktoras Petravičius
Izida ir Leopoldas von Braun
Linus Petravičius

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

Varg. Povilas Skridaila

(GABRELIS MINGELA)

Jau suėjo vieneri metai, kaip mūsų brangus vyras, tėvas ir senukas mirė, kurio netekome 1986 m. kovo 23 d. ir buvo palaidotas amžinam poilsiui Chicago's Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Už jo sielą šv. Mišios bus aukojamos mirties metinių dieną, 8:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje ir Lietuvių Pranciškonų Brooklyne. Prašome prisiminti velionį savo maldose.

Liūdintys: Sibire žmona, vaikai, anūakai ir Chicagoje pusbroliu Robertas Mingela.

A.†A.

SES. MICHAELI ALBINAI

BRIZGYTEI

mirus, jos liūdinčioms broliams J. E. vyskupui VINCENTUI BRIZGIUI, SIMUI, JUOZUI ir mūsų mielam klasiės draugui PETRUI bei kitiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiskia

Pranas Garšva Jonas Reinyš
Petras Kisielius Viktoras Rimšelis
Albinas Šmulskystis

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIEŠČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai - 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas - 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas - 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas - 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas - 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street - Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. - 974-4410

VASAITIS - BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas - 652-1003

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME!

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 647-7747

Hours: Mon. - Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

APLINK MUS

x Sol. Aldona Stempuzienė atvyksta penktadienį, kovo 27 d., į Chicago. Ji su kitais solistais dalyvaus „Draugo“ koncerte kovo 28 d., seštadienį, 7 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Bilietus kviečiame įsigyti iš anksto Gifts International – Vaznelių parduotuvėje.

x Putnamo seselių provincijolė ses. Paulė ir ses. Augusta, atvykusios į Chicago penktadienį, apsisistos Šv. Kazimiero seselių vienuolyne. Ses. Dolores apsisistos pas savo puseserę Aldoną Petkų Cicero, Ill.

x Lietuvių Fondo vadovybė primena, kad metinis narių suvažiavimas šaukiamas kovo 28 d. Jaunimo centro aptatinėje salėje, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. Visi LF nariai kviečiami dalyvauti asmeniškai, o negalintieji atvykti įgalioti suvažiavime dalyvaujantį LF narį arba tarybos, valdybos ir kontrolės komisijos narius, kurių sąrašas su adresais yra pridėtas. Įgaliotimams naudoti tik pridėtą įgaliotimo formą, nes nupijoti ar kitu būdu padauginti įgaliotimams nebus pripažinti.

x Jaunimo Mišios, ruošiamos Chicago studentų ateitininkų, bus šeštadienį, balandžio 4 d., 5 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje Marquette Parke. Po Mišių bus vaišės ir pabendraavimas. Visas lietuviškas jaunimas maloniai kviečiamas dalyvauti šiose jaunimo Mišiose.

x Priešvėlykiniai priešpiečiai bus balandžio 12 d., sekmadienį, 12 val. dienos Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietus galima įsigyti tel. 925-6193.

x Lietuvių Tautodailės instituto Chicago skyriaus narių susirinkimas bus kovo 29 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje (II-me aukšte), 6500 S. Pulaski Rd. Muz. Loretta Venclauskienė praves pokalbį „Lietuvių liaudies kūryba ir šiuolaikinė muzika“, visi instituto nariai kviečiami dalyvauti. Laikiami ir svečiai.

x I „Draugo“ koncertas, kuris bus kovo 28 d. šeštadienį, Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje Chicagoje, bilietus galima įsigyti Gifts International – N.J. Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424.

x Liet. Mot. Fed. centro valdybos pirmininkė Aldona Naokaitė-Pintch atvyksta į Chicago ir dalyvaus susirinkime kovo 22 d., 12 val. Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Chicago klubo narės visos kviečiamos dalyvauti.

x Lietuviškas restoranas Burbank – atidarytas 7 dienas savaitėje nuo 11-8 v.v., sešt., sekm. nuo 8-8 v.v. Taip pat paruošiam maistą vestuvėms ir kitiems rengimams. Savininkė: Julija Liutikienė, SAGHS 6814 W. 87 St., tel. 598-0685.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Duodu komisijų nuolaidą. Susisidomėję skambintike 977-7916.

x Ses. Onutė Mikailaitė, ruošianti knygą apie Garbin-gajį Dievo tarną arkiv. Jurgį Matulaitį, atskris sekmadienį, kovo 22 d., dalyvaus Putnamo seselių rėmėjų rengiamoj vakarieneje, papasakos apie palaimintąjį.

x Chicagos Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopa susirinks penktadienį, kovo 20 d., 7:30 val. vak. pas Damušius, 6010 Jody Lane, Tinley Park, Ill., tel. 532-6581. Atvyks Rasa Poskočimienė tartis apie pavasario šventės vaidinimą ir Algis Kazlauskas papasakoti apie praėjusį Krikščioniško atsinaujinimo savaitgalį. Nariai, atvežkit nario mokestį Raniui!

x Meno parodoje, surengtoje „Fifteenth Union League Club Art Competition and Exhibition“, kuri yra 341 W. Superior St., nuo kovo 6 iki 29 dienos tarp daugelio kitų dailininkų dalyvauja ir vienintelis lietuvis Juozas Algirdas Markevičius. Būtų verta tos parodos pažiūrėti, ypač, kad ten yra lietuvių paveikslas įvertintas net 2000 dol.

x Kun. Antanas Saulaitis, lietuvių jėzuitų provincijos, praves susikaufimo dieną balandžio 11 d., šeštadienį (ne 12 d., kaip klaidingai buvo paskelbta) Ateitininkų namuose Lemonte.

x Iškilminga Chicago skautininkų, -kių sueiga bus sekmadienį, kovo 29 d., 12 val. vidurdienyje Jaunimo centre. Sueigoje dalyvaus ir LSS tarybos pirmijos pirm. Petras Molis. Vyks skautininkų įo-džiai, apdonavoties bus įteikiami garbės ženymys ir kt. Sueiga šaukia JAV Vidurio rajono vadas. Visi skautininkai ir skautininkės prašomi dalyvauti.

x Dr. Alf. Stankaitis, Weathersfield, Conn., pratesdamas prenumeratą, pridėjo ir 25 dol. auką. Dr. Alf. Stankaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Lietuvaitės studentės norinčios per vasaros atostogas dirbti lietuvių seselių namuose gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260.

x Lietuvių Opera siemeta stato Smetanos 3 v. operą „Parduotoji Nuotaka“. Jos spektakliai bus balandžio 25 d., 7:30 v.v. ir balandžio 26 d., 3:00 v. p.p., Morton HS teatre. Ciceroje, 2524 S. Austin Blvd. Bilietų kainos yra: parteryje 25, 20 ir 15 dol., o balkone 20, 15 ir 10 dol. Jie gaunami Vaznelių prekyboje. Paštu bilietai užsakomi į krautuves adresu: Gifts International, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Tel.: 312-471-1424. Čeki prašome išrašyti Lithuanian Opera Co., Inc., pavadinimu ir siūsti kartu su bilietų užsakymu. Visus ir iš visur kviečia atvykti į spektaklius Lietuvių Opera.

x G.T. INTERNATIONAL personalas kviečia visus klientus, draugus, bei interresantus apsilankyti, apžiūrėti ir pabendrauti, kovo 22 dieną 2-4 val. p.p. mūsų naujose patalpose 10401 S. Roberts Road, Palos Hills, Ill.

x Grožėsitės Maggiore ežero, žydinčių Locarno, Bormeo salomis, Lugano pakrante, jei keliausite su „Draugo“ ekskursija į Jubilėjaus žventę Romoje, š.m. birželio 11 d. Smulkesnė informacija: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.

x LB Cicero apylinkės metinis susirinkimas bus balandžio 5 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamalų, 12 val. Šv. Antano parapijos salėje. Dienotvarkėje bus valdybos metinis pranešimas, naujos valdybos rinkimai, nes dalis esamos valdybos savo kadenciją jau baigia. Visi Cicero ir apylinkių lietuviai susirinkime prašomi gausiai dalyvauti.

x Ramunė Dičienė, Glendale, Cal., mums rašo: „Siunčiu 75 dol. auką toliau paremti „Draugo“ tolimesnį gyvenimą. Džiaugiuosi gaudama žinių iš Chicago ir iš lietuvių veiklos“. Nuoširdus ačiū mūsų mielai rėmėjai, garbės prenumeratori, už realią auką ir laiškutį. R. Dičienė ta proga pratesė savo prenumeratą ir sūnui Raimundui Dičiui, gyv. Dark City, Utah.

x JAV LB Providence apylinkės valdyba, R.I., per idininę Aldoną Kairienę „Draugo“ paramai atsuntė 25 dol. auką. Labai dėkojame už rėmimą lietuviško žodžio.

x Zigmąs Moliejus, Chicago, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotojas, Monica Pocius, Rockford, Ill., Bronius Staškevičius, Verdun, Que., Kanada, Stasys Mockus, Omaha, Nebraska, Virgilia Nelsas, Brea, Cal., M. Pauliukonienė, Worcester, Mass., A. Galdikas, Los Angeles, Cal., Lucy Kiki-lis, Kenosha, Wisc., Izabela Montvila, Melrose Park, Ill., Barbara Ribbe, Brockton, Mass., Ludmila Stulpinas, Lake Worth, Fla., įvairiomis progomis atsuntė po 10 dol. auką. Labai dėkojame.

x Dr. A. Garūnas, Chicago, Ill., A. Pilipavičius, Juno Beach, Fla., Adelė Verbylienė, Cleveland, Ohio, Kęstutis Jėčius, Villa Park, Ill., Juozas Vaškelevičius, Ont. Kanada, kiekvienas pratesdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Žurn. Jurgis Janušaitis, Port Orange, Fla., komp. Juozas Stankūnas, Elizabeth, N.J., Kazys Balas, Cleveland, Ohio, V. ir P. Kuzmai, London, Kanada, Vincė Udrienė, Northville, Mich., Algis Liseckas, Downey, Cal., įvairiomis progomis už kalėdines korteles, kalendorių, pratesdami prenumeratą, kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Kostas Varekojis, Chicago, Ill., mūsų nuoširdus rėmėjas, atsuntė 15 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių, 50 dol. pridėjo dienraščiui „Draugui“ su prierašu: „Mano prieteliui „Draugui“ už lankymą manęs per 38 metus nuoširdi padėka ir 50 dol. Sėkmės“. K. Varekojis skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką ir gražius žodžius tariame nuoširdų ačiū.

x Muz. Vytautas Gutauskas, Chicago, Ill., Stefania Vaitys, Santa Barbara, Cal., Emilija Jurksėnaitė, Chicago, Ill., Vytautas Zdanys, West Hartford, Conn., Jonas Adomaitis, Tinley Park, Ill., Adelė Poderis, Southfield, Mich., Vytautas Kaveckas, Chicago, Ill., V. Dailydė, Baltimore, Md., įvairiomis progomis už kalėdines korteles, kalendorių arba pratesdamas prenumeratą kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Bronius Nenorta, Westfield, Mass., Kostė Dičionas, Garland, Texas, Juozas Naujokaitis, Euclid, Ohio, Antanas Stulpinas, So. Pasadena, Fla., Stasė Adickas, Chicago, Ill., Bronė Bužinskas, Union Pier, Mich., Antanas Paškus, Rochester, Mich., Barbara Dapkus, Hot Springs, Ark., už kalėdines korteles ir kalendorių atsuntė po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

Lietuvos ir Amerikos mados prie bažnyčios šv. Kazimiero dieną vyčių 112 kuopai minint. Iš kairės: Estella Rogers, Grožvyda Giedraitytė, Sabina Klatt ir Ella Kasputis.

Nuotr. K. Savicko

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ARTĖJA KULTŪROS PREMIJŲ ŠVENTĖ

Chicago turi pasitempti, kad viskas sklandžiai praeitų. Vis dar į Chicago žiūrime kaip į pasaulio lietuvių sostinę, jeigu norime tą epitetą išlaikyti, tad neturime apsiliešti ir pasiduoti. Chicago, nors ir sostinė, bet premijų šventės iki šiol dar neturėjo, tad turime pasitempti, kad nepasiduotume. Ingrida Bublėnė, LB Kultūros tarybos pirmininkė, yra labai susirūpinusi šventės sėkmingumu. Sėkmingumas labai dažnai yra suprantamas iš finansinio taško, taip sakant, kad rengėjai neatsidurtų „sky-lėje“. Ji šiame darbe turi jau didelį patyrimą, o ir Chicagoje yra prityrusių talkininkų ir veikėjų. Sakau talkininkų, kadangi veikla perėjo į moterų rankas. Dabar telieka laukti, kad moterys išjudintų vyrus šiame parengime gausiai dalyvauti. O dalyvauti verta, kadangi visi laureatai žada asmeniškai šventėje dalyvauti. Jeigu Bernardas Brazdionis žada pas mus net iš Californijos atskristi, nejaugi mes neturėtume laiko ir noro nueiti jo pažiūrėti pasiklausyti.

PLB PLB PAREIŠKIMAS VISUOMENEI

Kadangi lietuviškos išlaikymas išseivijoje yra pirmasis PLB rūpestis, PLB valdyba dėmesį kreipia į padėti visuose išseivijos gyvenamuose kraštuose. To požiūriu ir ilgalaikio planavimo pasėkoje PLB valdyba buvo pakartotinai nutarusi išsiaiškinti galimybes įkurti Pasaulio lietuvių centrą Lemonte, isigijant St. Andreas seminarijos pastatą, kurį nupirko Lito investavimo bendrovė. Pirmininko pavaduotojas dr. Tomas Remeikis buvo įgaliotas reikalą išstudijuoti ir vesti derybas. To pasėkoje buvo keletas formalų ir neformalių pasitarimų tarp PLB ir Lito atstovų, buvo plačiai paskleista anketa atsiklausti lietuvių visuomenės ar tokį projektą remtų (žiūr. dr. T. Remeikio kreipimasi PLB valdybos vadu į Chicago apylinkių lietuvius išspausdintą „Drauge“ š.m. vasario 25 d.). Dr. Tomas Remeikis, padėdamas specialistų, ištyręs ekonominius centro aspektus,

su gražiai pražyduisiais žiedais. Ar vienaip ar kitaip žiūrėsime, tiek pavasaris, tiek ši šventė yra džiaugsmingi įvykiai, tad ir turime ją tinkamai atžymėti. Taip pat turime žinoti, kad pavergtoje tėvynėje mūsų veikla yra sekama. Kaip mes džiaugiamės tuo, ką lietuvių genijus krašte padaro, taip pat ir krašte gyvenantieji susipratę lietuviai, džiaugiasi mūsų kultūriniais laimėjimais. Pagaliau tiek jų, tiek mūsų kultūriniai laimėjimai krinta į tą patį tautinį aruodą. Mūsų pasiekimais džiaugiasi visi padorūs lietuviai.

J.Z.

80 LĖLIŲ KELIAUJA PO AMERIKA

Lietuvių Tautodailės instituto Bostono skyriaus pirmininkė Saulė Šatienė atveža į Chicago dail. Onos Bakanauskienės ok. Lietuvoje sukurtas lėles. Lėlės vaizduoja muzikinį ansamblių, Eglė žalčių karalienė, aukštaičių vakaronę ir lietuviškas vestuves. Dailininkės darbas labai kruopščiai atliktas: lėlių veido išraiška nusako lėlės amžių, susirūpinimą ar džiaugsmą. Atliekami būtiniai darbai vaizdžiai parodo kaimo žmonių darbštumą ir išradin-gumą. Muzikiniai instrumentai, darbo įrankiai yra

teisinės sąlygas bei atsižvelgdamas į stiprų visuomenės pri-tarimą, rekomendavo PLB valdybai padaryti Lito bendrovei pasiūlymą dėl centro isigijimo. Ši rekomendacija buvo pateikta PLB valdybos posėdžiui, kuris įvyko 1987 m. kovo 7 d. Tarp kitų nutarimų PLB valdyba padarė nutarimą ir šiuo klausimu.

PLB valdybos posėdyje, sprendžiant klausimą, ar padaryti ar nepadarę pasiūlymą Lito bendrovei, cent-ro isigijimo, balsai pasidalino lygiomis: prieš PLB pastan-gas centrą isigyti balsavo pirmininkas Vytautas Kamantas, PLJS pirmininkas Gintaras Grušas ir vicepir-mininkė Birutė Jasaitienė, už balsavo pirmininko pavaduo-tojas dr. Tomas Remeikis, vicepirmininkai Rimantas Dirvonis ir Raimundas Kudukis (posėdyje nedalyvavo vicepirmininkai S. Jokubauskas ir M. Lenkauskienė). Tokiu būdu rekomendacija negavo reikiamos daugumos balsų ir tolimesnis PLB vaid-muo šiame reikale yra sustabdomas.

80 LĖLIŲ KELIAUJA PO AMERIKA

Lietuvių Tautodailės ins-tituto Bostono skyriaus pir-mininkė Saulė Šatienė atveža į Chicago dail. Onos Baka-nauskienės ok. Lietuvoje sukurtas lėles. Lėlės vaiz-duoja muzikinį ansamblių, Eglė žalčių karalienė, aukštaičių vakaronę ir lietuviškas vestu-ves. Dailininkės darbas labai kruopščiai atliktas: lėlių veido išraiška nusako lėlės amžių, susirūpinimą ar džiaugsmą. Atliekami būtiniai darbai vaizdžiai parodo kaimo žmo-nių darbštumą ir išradin-gumą. Muzikiniai instrumen-tai, darbo įrankiai yra

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Prieš kelerius metus Washingtone susiorganizavusi Baltų Jaunimo Sandrauga (BYC – Baltic Youth Congress) kas metai ruošia banketą, kurio metu visos trys tautos pristato ir pagerbia po porą asmenų, pasižymėjusių savo bendruomenine veikla ir parama jaunimui. Tuo būdu susipažinama su kitų baltų tautų žinomais ir veikliais asmenimis. Iki šiol buvo pagerbti kun. K. Pugevičius, R. Razgaitienė, J. Matulaitienė ir G. Damuzytė. Šiais metais estams ir lat-viams bus pristatyti Juozas Laučka ir kun. Antanas Saulaitis, SJ. Lietuvių visuomenė kviečiama bankete gausiai dalyvauti. Šiais metais banketas bus balandžio 4 dieną, 7 val. vakare Latvian Church Hall, 401 Hurlley Ave., Rockville, Md. Bus vakarienė ir šokiai. Gros latvių grupė Anđele iš Philadelphiajos. Kalbės Los Angeles korespondentas Robert Gillette, kuris yra nemažai rašęs pabaltiečių ir OSI reikalais. Bilietų kaina 25 doleriai asmeniui. Dėl informacijos prašome skambinti Rimai 202-364-6424 arba Jaak 301-228-1542.

– „Lietuvos Atsimi-nim“ radijo banketas ir koncertas 46 metų gyvavimo sukakčiai paminėti bus šeštadienį, gegužės 2 d., Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėje Newark, N.J. Koncerto pradžia 7 v.v., dalyvaujant Philadelphiajos Vyrų oktetui ir soliste Rasai Kroktyte. Lietuviško stiliaus šilta vakarienė bus 8 v.v. Šokiai, grojant populiariam muz. Joe Thomas ir jo orkestrui, nuo 9 v.v. Visus maloniai kviečia direktorius prof. dr. Jokubas Stukas.

– Los Angeles, Calif., ateitininkų šeimos šventė bus balandžio 5 d. Po lietuviškų pamalų ateitininkai renkasi parapijos viršutinėje salėje, kur bus programa ir šeimyniškos vaišės.

– Tautos fondo pietūs rengiami Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje balandžio 26 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldu.

miniatiūriniai, bet labai tiks-liai atlikti.

Lėlės pradėjo keliauti jau nuo 1976 metų. Aplankė beveik visą rytinį Amerikos pakraštį. Dalyvavo ne tik lietuvių ruošose parodose, bet ir amerikiečių tarptautinėse mugėse, bibliotekose, galerijose ir muziejuose. Didelį susidomėjimą lėlių paroda sukėlė 1984 m. History Museum of Connecticut, Hart-forde ir tęsėsi visą mėnesį. Vėliausioji lėlių paroda buvo 1986 m. John Slade Ely House galerijoje New Haven, Ct. Visur atsiliepiami buvo labai geri ir įvertinti ne tik pačių lėlių paroda, bet ir menišką jų išdėstymą.

Tokios rūšies paroda Chicagoje yra ruošiamą pirmą kartą. Šią parodą turėtų pamatyti visi liuanistinių mokyklų mokiniai ir studentai. Čia jie vaizdžiai pamatys lietuvių atliekamus darbus, vestuves, vakarones ir pasakas. Amerikiečių tarpe ypač didelį įspūdį ši lėlių paroda sukėlė vaikams, kurie ne tik domėjosi lėlėmis, bet ir ką jos vaizduoja.

Lėlių parodą puoš ir medi-nių verpėčių bei austinių juostų rinkiniai. Chicago ir apylinkių lietuviai laukiami parodoje, kuri tęsis tik tris dienas. Atidarymas kovo 27 d., penktadienį, 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo cent-re. Parodą ruošia Ausros Vartų tunto, Kng. Gražinos vyr. skaučių būrelis. Iki malonaus pasimatymo parodoje.

Gražinietės

„Spindulys“ neseniai atliko programą savo tradiciniame balių, o kovo 28 d., šeštadienį, pasirodys net du kartus. Pirmą – 2:30 v. p.p. Salvador's restorane miesto centre (Wabash ir Randolph gatvių kampas) gausiam Vrodolayk pobūvyje – rally, o vėliau vakare Wheaton.